

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

20 **02**

Tijdvak 2
Woensdag 19 juni
9.00–12.00 uur

Werk de opdracht uit gegeven onder A, of één van de opdrachten gegeven onder B.
Bedenk zelf een titel als er bij de opgave geen genoemd is.

Opgave A

Identificatieplicht

Er gaan in de politiek stemmen op om een algehele identificatieplicht in te voeren, als middel in de bestrijding van criminaliteit en terrorisme. Tegenstanders vergelijken een dergelijke plicht met de tijd van de Duitse bezetting, toen je buiten de deur een *Ausweis* bij je moest hebben.

Is de identificatieplicht een goed middel in de strijd tegen het terrorisme? Leidt een identificatieplicht niet tot aantasting van ieders persoonlijke vrijheid en privacy? Is het wenselijk dat de overheid de burgers voortdurend op hun doen en laten kan controleren? Op de scholierenwebsite van NRC Handelsblad vond op de forumpagina over deze kwestie een discussie plaats.

- 1 Schrijf een bijdrage voor deze forumpagina, waarin je een beargumenteerd standpunt inneemt voor of tegen de identificatieplicht. Ga daarbij in op één of meer van onderstaande citaten. Het is niet de bedoeling dat je deze citaten letterlijk overneemt.

citaat 1

Ik vind een algehele identificatieplicht in Nederland veel te overdreven. Aan de ene kant is het voor de overheid natuurlijk belangrijk om te kunnen zien met wie je te maken hebt, om zo meer veiligheid te kunnen garanderen, maar aan de andere kant kun je je afvragen of je dan nog wel een beetje privacy overhoudt. Iedereen kan zo maar naar naam en adres gevraagd worden en er zal zeker gefraudeerd worden. Er moeten hoe dan ook duidelijke regels komen over wie precies naar deze gegevens mag vragen.

uit: *Forumpagina Scholierenwebsite, Lyz*

citaat 2

Met een identificatieplicht kun je echt niet garanderen dat het helemaal veilig wordt. Boeven zijn boeven en of die nou een pas of geen pas bij zich hebben, maakt echt niet uit. Ik vind onze maatschappij steeds meer op een fabrieksmaatschappij gaan lijken; als ik de school binnen wil komen moet ik nu al een pasje laten zien en ben ik niet gewoon Louise maar nummer 1072. Leuk is dat niet. Nee, ik ben tegen een algehele identificatieplicht.

uit: *Forumpagina Scholierenwebsite, Louise*

citaat 3

Wat ik me afvraag is hoever we met die identificatieplicht zullen gaan. Stel dat die pasjes niet helpen, wat krijgen we dan? Een getatoeëerde streepjescode op ons voorhoofd? Dan krijg je het fenomeen van Big Brother is watching you!

uit: *Forumpagina Scholierenwebsite, Taco*

citaat 4

Als je niks misdaan hebt, is het toch geen probleem je te identificeren? Het is tenslotte alleen maar voor je eigen veiligheid.

uit: *Forumpagina Scholierenwebsite, Mirjam*

citaat 5

Het is onmogelijk iedereen te controleren. Hoe gaat die controle in zijn werk? De ene week Afghanen, de andere week joden, daarna voetbalsupporters of doorgedraaide corpballen? En wat te doen met mensen, zoals ik, die steeds vergeten hun pasje bij zich te hebben of het verliezen?

uit: *Forumpagina Scholierenwebsite, Mark*

Opgave B

Nieuws, de klok rond

De Nederlandse omroepen hebben eind 2001 besloten tot het oprichten van een nieuwszender die 24 uur per dag uitzendt, naar het voorbeeld van de Amerikaanse CNN.

In tijden van rampen en oorlog lijkt zo'n zender in een behoefte te voorzien. Maar hoe groot is de noodzaak of wenselijkheid van een 24-uursverslaggeving op rustiger momenten? Zijn Nederlanders wel zo geïnteresseerd in het wereldnieuws als de omroepen menen en hebben ze niet voldoende aan krant, teletekst en het avondjournaal?

- 2 Schrijf een beschouwing over de noodzakelijkheid of wenselijkheid van een Nederlandstalige zender die 24 per dag nieuws uitzendt.

Actie voor beweging

Jaarlijks sterven zo'n achtduizend mensen door een tekort aan beweging. Hart- en vaatziekten zijn voor de helft te wijten aan inactiviteit. De norm voor gezond bewegen voor volwassenen ligt op een half uur matig intensief bewegen, vijf dagen per week. Jongeren zouden minstens één uur moeten bewegen. Vier op de tien Nederlanders voldoen aan die norm. Verontrustend, vindt de staatssecretaris van sportzaken. Daarom heeft de overheid besloten een landelijke fitheidscampagne te starten, waarvoor een budget van zo'n tien miljoen gulden is vrijgemaakt. Heeft zo'n actie zin? Een onderzoekje toont namelijk aan dat 30% van de Nederlanders pertinent weigert te sporten.

- 3 Schrijf een betoog tegen of voor overheidsbemoeyenis met de fitheid van de bevolking.

Holland door Holland

In haar verlovingsstijd maakte Máxima aan de zijde van kroonprins Willem-Alexander een kennismakingstournee door Nederland. Ze bezocht ongeveer elke drie weken een provincie, en in elke provincie een aantal instellingen en traditionele attracties. Zo bezocht zij in Den Bosch een bakkerij waar Bossche bollen worden gemaakt, bezocht zij de molens van Kinderdijk en ging ze in het Zuid-Hollandse plaatsje Schoonhoven naar de beroemde vakschool voor edelsmeden. Een vaak gehoord commentaar op deze reeks bezoeken was: "Als ze Nederland en de Nederlanders echt wil leren kennen, moet ze een heel ander programma met heel andere activiteiten krijgen voorgeschoteld."

- 4 Schrijf een betoog waarin je een pleidooi houdt voor een alternatief kennismakingsprogramma.

De mens gekloond

In november 2001 was het dan eindelijk zo ver: Amerikaanse wetenschappers slaagden erin stamcellen te klonen. Volgens sommige berichtgevers was daarmee een mijlpaal bereikt: het klonen van menselijke cellen biedt immers nieuwe mogelijkheden voor de ontwikkeling van medicijnen voor tot nu toe ongeneeslijke ziekten en voor het produceren van nieuwe organen. Tegenstanders wijzen erop dat met het klonen van menselijke cellen ethische grenzen worden overschreden en eisen een verbod.

- 5 Schrijf een betoog voor of tegen het klonen van menselijke cellen.

Money makes the world go round

Uit recent onderzoek blijkt dat veel jongeren zich in allerlei opzichten als volwassenen gedragen, maar niet goed met geld kunnen omgaan. Met bijbaantjes en zakgeld zijn de inkomsten hoger dan ooit. Zonder aarzeling wordt het volledige budget besteed aan uitgaan, trendy kleren, telefoon, cd's, scooter en schoonheidsproducten. Jongeren blijken het nauwelijks op te kunnen brengen wat geld te sparen voor later. Sterker nog, veel jongeren staan bij de bank in het rood en kijken tegen een torenhoge schuld aan. Zij lopen daarmee het risico later geen lening meer te kunnen afsluiten voor het financieren van hun studie of geen hypotheek meer te kunnen krijgen voor het kopen van een huis.

Springt de moderne jeugd werkelijk te kwistig met geld om? Kunnen jongeren onder de twintig jaar voldoende verantwoordelijkheidsbesef hebben om met grote geldbedragen om te gaan? Zou er meer toezicht gewenst zijn door ouders en opvoeders op het bestedingsgedrag van hun kroost? Moet jongeren niet bijgebracht worden dat het leven nog andere waarden heeft dan voortdurend consumeren?

- 6 Schrijf over dit onderwerp een beschouwend artikel voor de schoolkrant. Ga daarbij in op enkele van bovengestelde vragen en betrek in je beschouwing persoonlijke ervaringen.

Happy hour?

Veel jongeren maken gretig gebruik van het zogeheten *happy hour*: een uur lang worden in het café drankjes verkocht tegen een sterk verlaagde prijs. Enkele jaren geleden wilde de minister van justitie dit happy hour verbieden, omdat het drankmisbruik onder jongeren in de hand zou werken. De Tweede Kamer wees het voorstel van de minister af, om de simpele reden dat een dergelijke wet niet te controleren zou zijn. In plaats van een verbod werden afspraken gemaakt met de horeca om het happy hour vrijwillig aan banden te leggen.

Men kan zich afvragen of die vrijwillige afspraak wel gewerkt heeft en of er niet alsnog een verbod moet komen. De gevolgen van het happy hour zijn namelijk goed merkbaar: dronken jongeren trappen rotzooi op straat en kruipen rustig achter het stuur.

De kroegbazen zijn tot nu toe faliekant tegen een verbod. Bovendien vinden ze het onterecht dat in voetbalkantines en buurthuizen, waar net zo veel als in cafés wordt gedronken, de prijzen structureel lager liggen. En met die overlast valt het heus wel mee, beweren ze.

Wat vind jij van een eventueel verbod op het happy hour?

- 7 Schrijf een betoog waarin je het happy hour verdedigt of afwijst. Betrek in je argumentatie je eigen ervaringen.

Roestige rolpatronen

De deelname van de vrouw aan het arbeidsproces mag dan de afgelopen 30 jaar fors zijn toegenomen, nog steeds zijn er maar weinig vrouwen die de top bereiken in wetenschap, bedrijfsleven en politiek. Nog steeds neemt de vrouw het grootste deel van het huishouden voor haar rekening en is zij het die de meeste tijd kwijt is aan de opvoeding van de kinderen.

Zijn de mannen werkelijk niet bereid de vrouw een gelijkwaardige positie te geven?

Behoort het werkelijk tot de biologische of maatschappelijke orde dat vrouwen een andere rol spelen in werk, huishouding en opvoeding? Zijn de vrouwen werkelijk tevreden met hun huidige positie?

- 8 Schrijf over dit onderwerp een betoog.
- 9 Schrijf een verhaal met als thema 'schuldgevoel'. Zorg ervoor dat je verhaal een open einde heeft en ten minste één flash back bevat.

Nieuwe aanpak donorschap

Het is de overheid nog steeds niet gelukt het ernstige tekort aan donororganen op te heffen. Het verzoek aan elke individuele Nederlander om zich door middel van een formulier als mogelijke donor op te geven, heeft weinig resultaat gehad. De wachtlijsten voor donortransplantaties groeien zienderogen. De overheid overweegt nu het systeem van onze zuiderburen, de Belgen, over te nemen: iedereen is daar in principe donor, tenzij uit een schriftelijke verklaring blijkt dat men géén donor wil zijn.

- 10 Schrijf een beschouwing over het probleem van het tekort aan donoren en over hoe dit zou kunnen worden opgelost. Ga daarbij ook in op de Belgische aanpak.

- 11 Dit is het einde

Einde